

LÉVAI HÍRLAP

Társadalmi-, Irodalmi- és Közgazdasági hetilap.
A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
LÉVA, KAZINCZY-UTCA 2.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőségi telefon: 24.

Szerkesztőség:
KÖVESKUTI JENŐ
FEKETE JÓZSEF FRANK ANTAL
főmunkatársak;

KÖPERNICZKY CORNÉL SCHULCZ IGNÁC
szerkesztő a szerkesztőség főtárolója kiadó

Előfizetési ár:
Egyes évre K. 5.-
Fél évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
Egyes példány 10 filléret kaphat
SCHULCZ PAPIRÜZLETÉBEN

A közönséghez!

A legfelsőbb Hadur parancsa sok embert szólított Léváról is a hadi lobogó alá. Minden rokonszenvünk azokkal van, akik a kényszerítő szükség hatása alatt kiszakítva magukat kényerretadó polgári foglalkozásuk köréből, szerető családjuk ölelő karjaiból, minden habozás nélkül a küzdőterre vonultak.

Vérzik a szívünk ha reá gondolunk, hogy számosan a hadba vonulók közül gondterhelt feleséget, síró gyermekeket hagytak itthon, szomorú sorsra való kilitással, az áldott mindennapi kenyér nélkül.

A mi kötelességünk, akik honn maradtunk, a róluk való gondoskodás. Ez a legkevesebb, amit tehetünk azokért, akik egész ségüket és életüket veszélyeztetik értünk. Azért nem csak a jó szívre, hanem a hazafias érzésre is apellálva, föl hívjuk jótékony női egyesületeink figyelmét, hogy ezekben a rendkívüli időkben, ők is rendkívüli módon vegyék kezükbe az arra rászorultak gyámolítását, segélyezését. A közönség pedig szintén siessen adományával a könywyeket letérülni. A legkisebb adomány sem olyan kicsi, hogy az adakozó jó szíveről ne tenne nagy bizonyoságot.

A Lévai Hírlap szerkesztőségéhez érkező minden adományt nyugtázni fogunk és kiállítás végeit a városi hatóságnak szolgáltatjuk be.

Vármegyénk többi városai és községeinek könyörületes szívű társadalmja járjon el hasonlóan fegyver alá hívott szegénysorsu védőink hátrahagyott családtagjaival; tegyük nehéz sorsukat ezzel elviselhetőbbé, így majd szívesebben harcolnak értünk, ha tudják, hogy gye.mekeiket párfogásába vette a társadalom.

Háboru...

Az osztrák-magyar monarchia súlyos, válságos órák elé jutott. Az egész ország hadiállapotba került, a rend teljesen átalakult és olyan helyzet állt elő, amilyen helyzetben ez a sokat megpróbált monarchia 50 év óta nem volt.

Meditalni, morfondirozni, itt többé nem lehet. Nincs időnk és nincs okunk rá. Az a spontán lelkesedés, amely a hadiállapot megkezdésének hírére az egész országon végigviharzott és kedden este a megtörtént hadüzenet hírére a lévai utcákon is olyan hangosan megnyilatkozott, megmutatja, kijelöli az utat nekünk, akik a közvéleménynek hangot kell, hogy adjunk.

Ez a mindent legázoló, mindent elnémitő lelkesedés szabja meg azt, hogy ezekben a nagy időkben mit írjunk. Tudjuk, érezzük, hogy a monarchia — bármi is legyen a háboru következménye és járuléka — nem tehetet egyebet, ha nem akarta, hogy a beteg ember, Európa beteg emberének szerepét játsszák el vele.

A monarchia élén azokkal az emberekkel, akik vezetik, legfőképpen pedig ősz uralkodókkal, a

legdicsőbb, legtisztelietreméltóbb, legnagyobb európai fejedelemmel, tudta, mit cselekszik. Az az uralkodó, aki 65 éves uralkodása alatt törhetetlenül és következetesen ragaszkodott a békéhez, bizonyosan nem látott más utat, mint azt, amire rálépett.

És hogy nem tehetett mást, azt mi is érezzük. Harcba szállni a sorsal, az mindig nagy merészség, de megelőzni azt, hogy a sors váratlanul lecsapjon ránk, nagy és világraszóló cselekedet.

A mai történelmi napokban nincs egyéb tennivalója senkinek, mint féltetve minden egyéni nézetet, minden önös szempontot, összeszorított fogakkal bár, komolyan és elszántan teljesíteni kötelességünket. Ez a kötelesség nehéz és fájdalmas. Otthagyni gyermekeket, asszonyt, szülőt, szívet összeszorító feladat, de vannak esetek, amikor mindenki-ben felükerekedik a nagy, általános szempont; a haza, az ország érdekének szempontja.

Ilyen eset, ilyen idő, ilyen pillanat ez a mostani. Itt már gondolkozni, habozni nem szabad, de főképpen nem szabad kétségbeesni.

Ha nem ismeri a **Meinl** kávét
kisérelje meg ezen ideális
keveréket

kapható
Kertész ajos
kereskedésében lévén.

Lang központi szálloda, étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye. Telefon 47

Nincs is miért kétségbeesni. A hármasszövetség szilárdan, egységes várként állnak szemben minden oldal felé, nincs egy gyenge sebezhető pontja, nincs megtámadható oldala. Azok, akik Olaszországot nem tartották hű szövetségeseinknek, most csatlakoztak és e család legjobban azt érte, aki lesben állt: Oroszországot.

Ne csüggedjünk és ne féljünk. Ez a monarchia utolsó gesztusával bebizonyította, hogy tud élni az erejével és ez az erő kell, hogy fellelkesítsen mindenkit, kell hogy szétáradjon mindenkinek az ereibe és hajtson, üzzön mindenkit előre!

Háborus lelkesedés Léván.

A háborus izgalmak szele természetesen nem hagyta érintetlenül Léva városát sem. A kedélyek itt is izgatottak, a városi vigadó körül különösen esténként hullámlik a nép, mindenki a háborúról beszél, mindenki lelkesedik; szeretettel simogatják végig tekintetükkel a katonákat és máris mind-egyikben egy hőst látnak. Napról-napra több és több ismerős arc tűnik el a városból, ezek már bevonultak a katonasághoz...

Kedden este érkezett meg Lévára a távirat, mely a hadüzenet megtörténtét jelentette. A hír hatása alatt a lévai ifjuság spontán elhatározásból tüntetést rendezett a háború és a hadsereg mellett. A tüntetők túldrádó lelkesedéssel ünnepelték a lévai honvédséget.

A tüntető menet a Báthi-utcáról indult el kilenc óra tájban, ekkor még csak maroknyi csapat volt, de lavina módjára növekedett és csakhamar több mint ezer főre szaporodott. Ekkor már nem csak az ifjuság tüntetett, hanem idősebb férfiak is, akiknek a behívójuk már a zsebükből volt. A menet levét kalappal énekelte a Himnusz, a Szózatot, a Kossuth-nótát és egyéb hazafias darabokat. Sára és Bartos bandája pedig zeneszóval haladt a tüntető emberáradatban, mely lelkesülten éljenezte a királyt, a hármasszövetség fejedelmét és a háborút, Szerbiát és a királygyilkosokat pedig abcugolta és halált kívánt fejükre.

A tüntetők első utja a kaszinó elé vezetett, ahol a jelenlévő hölgyek és urak kendőbogatással fogadták őket. Itt kaptak zászlót is, mert idáig zászló nélkül jöttek. A kaszinó ablakára felállott dr. Novotny Ernő és lelkes hangú beszédet intézett a tömeghez. A többiek között azt mondta, hogy az utóbbi időben mind gyakrabban esett szó arról, hogy a monarchiát fel fogják osztani. Ha valaki 2-3 évvel ezelőtt merete volna ezt jósolni, akkor kinevették volna ezt a kalandos abszurd gondolatot. Az utóbbi időben pedig még a legalapabb újságok is nyíltan beszéltek erről, mint bekövetkező eshetőségről. Azonban a legközelebbi idő megfogja győzni a szerbeket, hogy ezt az országot, ezt a monarchiát nem lehet felosztani.

Beszédét nagy éljenzés közben fejezte be; majd Patnik századost kívánta hallani a tömeg. A százados erre kihajolt az ablak és azt mondta, hogy „ha mi majd ott lent fogunk dolgozni, reméljük, hogy nemcsak Léva városa, hanem az egész ország össze fog és ilyen lelkesedéssel fog harcba menni és akkor a királynak, a hadseregnek föltétlenül győzni kell!”

Viharos éljenzés után Spáda főhadnagy beszélt a zajos tömeg kívánságára. Tiszelt barátaim — mondotta a többiek között — ti, akiket egy eszme, egy gondolat

összpontosított, akiket egy érzelme hozott ide, mostantól kezdve nemcsak barátaim, de bajtársaim is vagytok. Ez a szó, hogy „bajtárs” jelenti azt a köteleket, hogy egy eszme, gondolat és érzés lelkesít bennünket és ezért fogunk küzdeni. Az arcotokon ragyog az a tűz, amely bennünket katonáknak kell, hogy elsősorban hevítsen, kipirít arcotok a biztosítéka annak, hogy mi együtt érzünk. További szép, lelkes szavak kíséretében adta az ifjak kezébe a háromszínű zászlót, mely alá többen oda álltak a kaszinó tagjai közül is és a menet tovább vonult. Amerre haladtak kinyitlak az ablakok, kendőket lobogtattak és éljeneztek.

A menet utközben megállott Levatic Gusztáv háza előtt és éljenzeni kezdett, mire Levatic megjelent az egyik ablaknál, természetesen az ő beszédét is hallani akarták. „A hazafias lelkesedés adta lelketekbe azt a meggyőződést, — mondotta Levatic a háborút éljenző tömegnek — hogy azoknak a szerbeknek, akik 48-ban is ellenünk támadtak, végre halálos dőfést adjunk.” Közben az egyik emeleti ablakból virágot szórtak a tüntetők közé.

A menet után Kohanoszky százados, majd Schmidt zászlóaljparancsnok lakásához vonult és lelkesen tüntetett mellettük és éljenzte a háborút. A lévai honvédség parancsnoka kinyitotta az ablakot és azt mondta, hogy a magyarok mindég megtették kötelességüket, a lévaiak most is megfogják mutatni ezt.

A tüntetők még sokáig éljeneztek a parancsnokot, majd a honvédelmi táncosok lakásához vonultak. Ekkor már tíz óra volt. A lakatánya előtt a kalapok újból lekerültek a fejéről és a lelkes tömeg rázendített a Himnusra. A katonák kiugrátk az ágyakból, az ablakhoz rohantak és együtt énekeltek a tüntetőkkel. Ez igazán megható, érzelmes jelenet volt. Végül alaposan megéljeneztek a hadfiakat és azzal a Vigadó elé vonult a nagy csapat. Ekkor a Med-

A feledés forrása.

Fugateus, az apát, ott állt, a kolostor kertjének falához támaszkodva és szórakoztalan tekintett a távolba. Kezéből kiesett a szolozsmás könyv, lenn hevert a sűrű friss fűvön.

A nap bucsuzó félben volt. A monostor kertjének vén fái az alkonyipir gazdag bíborfényében ragyogtak, mint rubinos oszlopok, leveleiktündököltek, mint asmaragdok, az egész kert fölédzte a paradicsom bűvös képét, melyről annyszor regélnek a régi krónikák. Ha időről időre elshant mellette egy madár vagy egy pillangó: inkább repülő virágszálra hasonlított, vagy hulló csillagra. Minden ragyogott és lángolt, mindent áthatott a forró életerő illata.

Am apát nagyon szomorú volt.

Am ez nem volt szomorúsága egy embernek, ki önszántából temond a világról és az aszkézisben akarná megölni az életkedv utolsó szikráját. Ez a szomorúság más jellegű volt.

Szomorúsága volt az élet után sóvárgó léleknek, a szomorúság, melybe mint az utolsó szalmaszálba kapaszkodunk, hogy megmentsüka kétségbeesetten földoklő lelket, a szomorúság, amely abból ered, hogy keblünkben rezgése akarnánk hozni min-

den harangot, hogy csendüljön a szépet, a jót, a magasztosat dicsőítő ünnepi dal, csakhogy ezt csupán az az egy tenné lehetségessé, amire képesek nem vagyunk: hogy feledni tudjuk a multat.

Az apát felriadt mely töprengéséből. Előtte állt egy ember, zarándok viseletében, fején a széles, kagylókkal ékesített kalap, kezében a vándorbot, csipőin a tisznya s a kulacs. Alakja is karcsu volt és nemes arca a békés, szelid megnyugvás bélyegét viselte.

Az apát barátságosan intett neki. A zarándok odalépett hozzá. Csak a kert alacsony, sűrű csipkebokrokkal borított fala választotta el őket egymástól.

— Messziről? — kérdezte az idegent az apát.

— Igen, messziről.

— Hiszen mindig az volt az álom, fájt vágyódásom: bár látogatnám meg a szent helyeket — szólt az apát. — Am kötelességeim soha nem engedték.

És e szavak után ismét tündödsbe merült és nem vette észre, hogy a zarándok sajtáságos pillantással nézi őt: mintha be akarna hatolni a lelkész lényének legmélyébe.

Kérdést be nem várva, hirtelen újra megszólt az apát:

— Azt gondoltam néha: talán boldogabb

volnék én, mint mind a többi, talán sikerülne nekem, megtalálni azt, ami után egész száradunk epé — mi után lázasan kutatnak a szegények és a gazdagok, a fiatalok és az öregek.

A zarándok pillantásai, mintha az apát lelkébe furódnának. Magnétikus hatásuk alatt beszélt ő tovább; úgy érezte, mintha egy magasabb lénynek gyónna és ezáltal terhet gördítene le lelkéről, melyet eddig megnevezni nem tudott. Csöndesen beszélt, halkán: alig észrevehetően remegett hangja.

— Mindnyájunkat megszenvedtet e gondolat. Hányan pusztulnak el miatta ismeretlen tengereken! Mit nem regének régi legendák és krónikák a lovagokról, kik utnak indultak, hogy megkeressék a csodát! És meg nem találták! nekem azonban azt sugja egy titokzatos hang: hogy én mégis boldogabb lettem volna...

A zarándok szemei sugárzottak, mint két tüzes csillag. Sugarai arra a helyre irányultak, hol a durva csuklya alatt nyugtalanul dobogott az apát szíve.

— Az ifjuság forrására gondolok én. Hiszek benne — ám hol található?

Hiszem, hogy valamikor megtalálják — de ki lesz a boldog és képes lesz-e arra, hogy a maga számára is értékesítse? Ki ne látná, mily mélyégekbe vezetnek a kérdések, de ki tudna válaszolni reájuk?

veczky-gyógytár előtt színes bengáli fény égést, mint március 15-én szokott. A Vigadó terraszán több tiszt ült, viharosan megjeleneztek őket. Mikor a tömeg a Kosuth-nótát énekelte, a tisztak levették fűjükről a sapkát. A katonaság és a nép egy hazafias, lelkes hangulatban így ölekeztek össze most ezekben a nagy napokban, melyek után egy szebb és boldogabb időnek kell következni hazánkra.

A harci kedv Zsitvabesenyőn.

Zsitvabesenyőről írja tudósítónk: Az egész országon átvonuló szerbellenes háborus érzelmek Zsitvabesenyő község lakosságát sem hagyták érintetlenül, sőt annyira izgalomba hozták ezt a főszykókeres magyar fajt, hogy a hadköteles korban lévő fiatalok a már nős és családos, tehát megfontoltabb ésszel bíró középkorú hadfiak is a harciüztől felhevülve, hazafias és harcra buzditó dalokat és indulókat énekeve, a késő estéi érákban járták be a község utcáit.

A már nyugovóra készülő lakosság eme tüntetéstől mintegy felvilányozva, tömegesen a tüntető köré sereglett s harci vágyának méltó kifejezést adandó, velük együtt énekelve, a királyt, Ausztria-Magyarországot és a háborút élte. A tüntetés oly sziverehető lelkes jeleneteket idézett elő, amely nem hagyhat kétséget az iránt, hogy hazánk szent ügye fényes diadalt fog aratni.

Iskola és tuberkulózis.

— Harmadik közlemény. —

Ezzel egyszersmind a megelőzésnek egy rendkívül fontos fejezetéhez (köpet-hygiene) jutottunk, amely a köpet megsemmisítésének kérdésével foglalkozik. Mivel beható és többször ismételt górcsövi vizsgálatok nélkül nem állapítható meg, hogy kinek a

köpete tartalmaz gümöbacillusokat, az iskolának, mint minden középületnek és magánháznak, valamint utcának stb. első övintézkedése legyen, hogy a földre való köpködést szigorúan megtiltsa. A tanteremben és folyosókon „A földre köpni tilos!” felírású táblákat helyezünk el és neveljük az ifjúságot köpet-hygiene-re. Etekinthez ugyanis azon esztetikai undortól, amelyet a földön szétszórt köpet okoz, a gyanútlanul belélepő tanuló a veszélyes csirákat mindenütt leraktározzák, ahol csak megfordulnak. A veszedelemet még növeli azon körülmény, hogy a köpet a padlón beszáradva 1—2 hónapig is fertőző állapotban marad.

A tanulókat az iskolának kell hozzá szoktatnia ahhoz, hogy vizet tartalmazó edénybe köpjének. A száraz (fürészport, kávéaljalt, hamut stb. tartalmazó) köpőládák nem cél szerűek és nem hygienikusak, mivel a köpet beszáradva napokig — hetekig bennük marad. Ugyanezen okból alkalmazzunk nedves lábtörölköt. A köpöedény mintegy két ujjnyi vizet tartalmazzon, tartalma naponta felforralandó és miután azt ekként biztosan ártalmatlanná tettük, minden veszély nélkül a trágyadombra vagy árnyékszékre kiönthető. A köpetnek fertőtlenítő folyadékkal (lysol, sublimat, carbol) való keze lése hatásában éppoly biztos, de körülményes és költséges. Vizet tartalmazó köpöcsészéket helyezünk el az iskolákban és szorítsuk rá a tanulókat, hogy otthonukban családtagjaik is ilyeneket használjanak. A nyílt tuberkulózisban szenvedők pedig — ha fenn járnak — hordjanak állandóan maguknál jól zárható és fertőtlenítő folyadékot tartalmazó edényt (Dettweiler-féle köpöüveget). A zsebkendő használata nem célszerű, mivel a köpet zsebkendőt és kezünket bepiszkolja s így szét-hordható. Talán nem lesz érdektelen megjegyezni, hogy a badeni országos biztosi intézet gondozó- és gyógyintézete a köpet megsemmisítésére oly nagy súlyt helyez, hogy a nyílt tuberkulózisban szen-

vedők köpetét papírdobozokba gyűjteti, ezeket szolgásmélyzetével naponta a városból pléhedényben összehordatja s egy nagy kazánban elégeti.

Az iskola van hivatva arra is, hogy a tanulókat sok rossz szokásról leszo ktassa. A tüdővész terjedésének gátlása szempontjából ki kell oktatnunk a tanulókat arra, hogy ne nyuljanak szájukba, körmeiket ne rágják, ceruzát és más használati tárgyakat szájukba ne vegyenek, mások arcába ne beszéljenek, ne tüsszenjenek; kezüket mossák gyakran szappannal, amely célra minden tanteremben egyszerű mosdókészlet volna berendezendő. Helyezzünk nagy súlyt a testi tisztaságra (hetenkint egy fürdő) tiltuk el a közös ivópotharak használatát; hívjuk fel a tanulókat figyelmét a száj-tisztántartás szükségére, nevezetesen arra, hogy minden étkezés után fogkefével mossák szájukat.

A pályaválasztás kérdése is — amennyiben arra befolyást gyakorolni mődunkban van — ide tartozik. Gyakran látjuk, hogy gyenge szervezetti fiatal emberek kerti-és kertészeknek vagy erdőszeknek képezteit ki magukat, jól lehet ezen foglalkozási ágak nehézségi munkával járnak s az időjárás viszonyosságainak nagyon ki vannak téve. Az ipari foglalkozásoknál mindenesetre kívánatos volna, hogy az alsó korhatár 18 év legyen s a napi munka s szüneteket is beleértve 10 órát tegyen ki; a munkaadók hetenként 3 felnapot s évenként 14 napot engedélyezzenek szabadsággal gyanánt (Kaup). Itt említiük meg, hogy a kereskedelmi és iparos-tanoniskolákban természetesen ugyanoly felvilágosító munka és anti-tuberkulotikus nevelés van helyén, mint a többi iskolákban.

A megelőzés szolgálatában álló eszközöknek ezen korántsem teljesáttétekéntése után felmerül azon kérdés, mi történjék a veszélyeztetett és a megbetegedés kezdeti szakában levő gyermekekkel? Hogy a nyílt

Most a zarándok szólalt meg:

— És te ugy véled apát, hogy rajtad segitene, javadra válna az ifjúság forrása, ha meg volna adva neked, hogy megtaláljad? Mennyire tövedsz! Tekints le lelked alapjára és felelj nekem egy egyetlen kérdésre: ment vagy-e minden büntőt?

E szavak hallatára megreszkett az apát. Érezte, hogy arcába szökik a szegény pirja; mélyen lehajtotta fejét és hallgatott.

— Te és mindannyian kik osztálytársai sorodnak! Miképpen válna meg benneteket az ifjúság forrása? Meritettek vizét és szürcsölnetek, megifjodnátok, de ez által megifjodna tudata is a bűnnek, melylyel egykor megterheltek lelkiismereteket. Nem az idő vénit bennünket, hanem bennünk, az, ami által vétettünk az emberiség méltóságá ellen, rendeltetésünk ellen, mely azt akarja, hogy a jó utra törekedjünk és jók legyünk... Az ifjúság itala által hatalmasan erősödne ez az öntudat és a bűn sulya nyomasztóbbá válna, mint amilyen volt annak előtte. Jobb orvosságot tudok én és megtaláltam utaimon. Szintén forrás az, melyről ti álmodtok; keserű bor az, de egészséges: az egyedüli mely meggyógyíthatja azt, ki bűn által elveszítette a lélek egyetlen valódi ifjúságát.

Az apát a zarándokra emelte tekintetét. Tágult szemében a szenvedélyes vágy tüze lobogott.

— Te megtaláltad a csodát? Hol és mikor, beszélj!

— Miért törődnél ezzel? — felelte kitérőleg a zarándok. A lényeges az, hogy az italt — ha ugy akarod és nem félsz — én nyújthatom neked.

— Nem félek; akarom, szólt az apát. A zarándok kis serleget vitt elő tarisznyájából és a kulacsból fekete folyadékot töltött belé. Az eszi nap utolsó sugarai megvilágították a vándor sápadt arcát és haszontalanul iparkodtak, megcsillogtatni a fekete folyadékot, régi borostyánkő színének halvány árnyalatát rezgetve meg felszínén.

Odanyújtotta az apátnak a szinig teli serleget.

— Mi ez? — kérdezte ő, a serleget ajkaihoz emelve.

— A feledés forrása, válaszolta a zarándok. Az alkony pirja tünt, szürke árnyak terpedtek. Az apát kiűritette a serleget.

Egy pillanatra a szürke árnyak homályába meredt tekintete. Fátlyukban eltűnt a zarándok, majd egész környezete: lassan feléje szálltak, szemreire és mellére borultak; érezte, mint távolítja el lelkéből egy hűvös kéz mindazt, ami éveken át nehezedett reá nyomasztó sulylyal; leirhatatlan megkönnyebbülést érzett, valóban fiatall

és boldoggá vált. Arcán álmódó mosoly suhant át, azután lehanyatolt a feje és az árnyak körötte kergetődztek, teljesen elrejtették őt... Ő maga lassan-lassan árnyékká vált és eltűnt beláthatatlan seregükben.

Késő éjjel találták meg őt a monostor megdőbent barátai. Hajában és szakállában hideg harmat csöppei csillogtak gyanántok gyanánt; keblén, amelyben oly nyugtalanul dolgozott a szív, fehér jázmin virágai pihentek; és sápadt arcát széppé tette leirhatatlan üdv sugárzó mosolya.

J. Vrchlicky.

Este volt . . .

Este volt, csillagos szép májusi este . . . Csend volt . . . csak a szellő mesélgetett halkán . . .

Amikor először sugta a fülebe Azt a szót az ajkam . . .

Szeméből csendesen peregtek a könnyek . . . Az ajka lázasan ajkamhoz tapadt És egyszer valahogy minden megszakadt Az én lelkem pedig örökre szomorú Május est maradt . . .

Farkas Gábor.

tuberkulózisban szenvedő gyermekek az iskolából kizárandók, arról már szoltunk, az ilyen gyermekeket gyógyító intézetekbe (szanatóriumok, kórházak tüdőbetegosztályai) kell elhelyeznünk. A szanatóriumok ideális gyógyító intézetek, de csekély számuk miatt csupán a betegek egy kis hányada nyerhet azokban elhelyezést. Vannak az iskola céljait szolgáló, úgynevezett iskolaszanatóriumok is, amelyekben a tanulók a tanítás idején kívül a higiénés-diétás intézeti kezelés minden jótéteményét élvezik (Tátraháza). Ha a beteg tanulónak módjában van, tartózkodjék 4—8 hétig valamely tengermeleiki vagy magaslati gyógyhelyen. A 42818—VII—b—1913 számú belügyminiszeri körrendelet alapján továbbá minden közkórháznak egy betegszobát kell berendeznie a tüdőveszélyes betegek elköltetésére. Ennek szükségére már a 49851/1897 számú Bm. körrendelet is utalt, amely a tüdőveszélyes betegeknek követendő minden óvó rendszabályt felölel, de az előbb említett körrendelet hívta fel a figyelmet ezen intézkedések szigorú foganatosítására. Ilyen körhálói osztályokon helyezendők el az iskolatorvos vagy tanító javaslatára azon betegek, akiknél minden oktató munka dacára hiányzik a legelemibb óvó-rendszer megteremtése. Az intézeti, valamint kórházi kezelés nagy előnye, hogy az antituberkulózis nevelés sehol sem oly eredményes, mint e helyeken.

Vannak továbbá intézmények, amelyek a megelőzés és gyógyítás határára mindkettőnek szolgálatában állanak. Bármerre is tekintünk a művelt külföldön, a megbetegedés kezdeti szakában levő, valamint a hajlammal bíró, s a spanyol gyermekek részére az intézmények egész sorát találjuk, amelyek már évek óta működnek, igen kedvező eredményeket értek el. Szorongó szívvel kell hazai viszonyainkra gondolnunk, hiszen csak egy ily gyógyintézetünk van Balatonalmádiban s a második most készülő a Rózsadombon a társadalom és főváros áldozatkészségéből s a kormányhatóság hozzájárulásával. Pedig Fáy Aladár statisztikája szerint a tüdőveszélyben és egyéb gümös bántalmakban elhalt gyermekek száma hazánkban évenként 10000-re tehető. Világos, hogy e számot jelentékenyen csökkenthetjük, ha a tüdőveszélyes beteg környezetében élő és a fertőzés veszélyének állandóan kitett gyermekeket jobb higiénikus viszonyok közé és gondos orvosi felügyelet alá helyezzük. Hogyan válasszuk ki azonban ezen gyermekeket? Megmaradhat-e egy részük fertőző környezetben s melyeket kell feltétlenül kihelyeznünk? Ha a tüdőveszélyes beteg külön szobában izolálható s egyáltalán a fertőzés terjedését gátló intézkedéseink megértésével találkozunk, a gyermek a beteg környezetében veszély nélkül meghagyható. Ahol a beteg el nem különíthető s intézkedéseinket szigorúan végre nem hajtják, a gyermeket környezetéből ki kell venniük.

Dr. Laufer Lipót.

A választók összejárása Léva város területén befejezést nyert. A bizottság előtt igen kevesen jelentkeztek önként, nagyobb részt hivatalból és a nagyobb munkaadók által az összejáró bizottság rendelkezésére bocsátott adatok alapján vették fel a választók ideiglenes névjegyzékébe. Összesen 939 választót vettek fel a névjegyzékbe.

A tanítóképző évkönyve.

A lévai állami tanítóképző intézet évkönyve az elmúlt tanévről most jelent meg. Az évkönyv mindenre kiterjedő figyelemmel tárja elének az intézet működését s így könnyen megállapítható, hogy tanítóképzőzónk valóban egy minta-intézet, melynek oktatásában a legújabb pedagógiai elveket érvényesíti a hivatása magaslatán álló tanári kar. Az évkönyvben található statisztikai adatok szerint az elmúlt tanév végén 111 növendék tett vizsgát s 27 új tanító került ki az intézetből. Ezek közül Léva városi volt 18, borsmegyei 29, a többi pedig az ország különböző részeiben bír illetőséggel. Az intézettel kapcsolatos ifjúsági népkönyvtár, valamint a Lévai ifjúsági egyesület, melynek tagjai földmives fiatalágunk köréből kerülnek ki, a tanári kar és a tanító - növendékek közreműködése alatt szép kulturális munkálkodást fejt ki, melynek szemmel látható eredményei vannak. Az évkönyv, az intézet új épületének külső és belső képét sikerült felvételek nyomán mutatja be. Ezek a képek arról tanuskodnak, hogy a lévai tanítóképző az ország legdiszesebb és legmodernebb iskolai épületei sorába tartozik. Különböző figyelemmel van a modern pedagógiára és az egészségügy követelményeire.

Az évkönyvben még egy szép vers is foglaltatik, a szerzője Havas István, jónévi költő, aki a lévai tanítóképző növendéke volt. Mivel ez a költemény helyi vonatkozású, az új tanítóképzőről szól, bizonyára szívesen veszik olvasóink, ha azt teljes egészében ide nyomtatjuk.

AZ ÚJ VÁR.

Havas István.

Tündéres, holdas éj . . . alvó város felett
Hatalmas, új palota áll büszke őrszemet.

Tornyán a holdsugár nagy fenséggel ra-
(gyog,
Sáppadozva nézik ezt ott fenn a csillagok

S a nagy fényben egyszerre jön egy deli
(alak,
Én csak nézem, elnézem s csodálom hall-
(gatag.

Pörgő kalap, szép mente, sarkanyuja peneg:
Tulvilági fényt szóró, nagy, fekete szemek.
Lant-hegedű baljában, a jobbja hurba kap
Ősi dallam zendül föl s megnyílik hős ajak.
„Hej, hová is lettetek Csábrág, Szintya vára.
Immár Léva fölépült, végre valahára!”

És zeng a dal Léváról, kulcsos mivoltáról,
Törökverő vitézek vérehullásáról
S aki zengi: Tinódi! Én köszöntöm mélyen,
Alázatos fiuként az ünneplő éjben.
Rám néz csodás szemével: „Vitéz vagy?
(Végbél?
Hogy ősém vagy, azt látom! — Erchanon
(kérdézi.
„Vitéz vagyok, engem is e várban neveltek,
De ez nem vár: iskola, mondom kigyel-
mednek.”

„Ez a szép, ez iskola! ? Ily vagy csak
(vár lehet)
De hát én már negyvedfélszáz éve pihenek,

S hej, úgy látszik, azalatt a jó végek vára:
Átváltozott szűkös holmi iskolára!”

Hajh, jó uralom, Tinódi, bátyám és mesterem,
Sóhajtó szép szavára ezeket felelem:
A vár ott van; kigyelmed, nézze azt a romot,
A hős multból: hősi jel, melyre szív feldobog.

Az új vár meg iskola, nagy eszmék lánca-
(sora,
Művészetnek, tudásnak, munkának otthona.
Szent oltára a magyar hazaszeretnek,
Ahol csodás hatások, érzések születnek.

Gyermek leszek, értse meg, új falát ha
(nézem,
Itt edzett meg férfivá küzdő szegénységem.
Itt álmodtam gyönyörűt, tavaszom itt fakadt
Most már több is, mint tavasz: őznetlen,
(tisztá nap.)

Kincset vésünk innen el, s vagyunk nagy
(ezerek,
Akik egykor elmenvén tanítanak népeket.
Szablya helyett ösztökélt, vésőt kalapácsot.
Igy készítjük új harcra szép Magyarországot.

Nem lett szűkös iskola a kigyelmed vára,
Lett az eszmék kohója, szebb jövő sugára,
Hol a szívet új fények be-besugározzák
„S nem veszékel már sirva szegény Ma-
(gyarország!

— S a holdas éjszakában Tinódi áll s
(mereng,
De két szemé kigyullad, mint csillag oda
(fent,

Átöleli boldogan az új vár falait,
S hogy szent legyen örökre, rányomja ajkait.

HIREK.

— Weinberger Adolf temetése. Hétfőn este érkezett meg Grácból dr. Weinberger Adolf holtteste és az izraelita hitközség tanácstermében helyezték el a koporsót. Tiszteletből, mert Weinberger Adolf egyik bugzó vezérmere volt a hitközségnek. A temetés is innen történt másnap délelőtt tíz óraker. A kellemetlen esős idő ellenére is impozáns módon nyilatkozott meg a közönség részvéte a megboldogult iránt. Felekezeti különbség nélkül rendkívül sokan jelentek meg, hogy lerójják kegyelésüket a mindenki előtt nagy tiszteletben s szeretetben álló férfiú végtiszességén. A temetésen dr. Spiegl esztergomi főrabbi könnyezésig megható gyászbeszédet mondott, melyben kiemelte a megboldogultnak nemes emberi érdemeit és szívóóságát.

— Vasuti hírek. A léva—nyitrai vasút építése a megvalósulás felé közeledik. A Fried és Adorján cég az érdekelt községektől és Nyitravármegyétől az összes hozzájárulásokot már kieszközlötte és megkapott mindent, amit kívánt, így az ősszel a megújítási engedélyt újra megkéri. A léva—nagygyurányi vasutvonalat — mint illetékes helyről értesülünk — augusztus hó 16-án adják át a forgalomnak.

— A Zaitvavölgyi h. ó. vasút r. t. az alapítókat 3,937.000 K-ról 6,176.4000 K-ra emelte fel, 2874 drb. 200 K törzs- és 8323 drb. 200 K új elsőbbségi részvény kibocsátása utján.

— A kézimunkatanfolyam bezárása. Aranyosmaróton a tanított részére rendezett kézimunkatanfolyamot, tekintettel arra, hogy a hallgatók közül sokat behívtak katonának, hirtelen befejezték.

— A háború alatt ne igyunk szeszt! A magyarországi Good Templar-Rend felhívást intéz a néphez. Ebből adjuk a következő részt: „A szesz italok a test teljesebb képességét csökkentik, a lelket megfosztják igazi erejétől és nemes hevétől, az erkölcsöt aláássák, az anyagi erőket kisebbitik. A ki e válságos órákban iszik, vét maga és nemzete ellen. Most a józanság, a szesz italoktól való teljes tartózkodás egyenesen nemzeti kötelesség! A taa-ivó japán legyőzte a pálinkától megriott muszákt Fáradságot és megpróbáltatást a szesz-ivó alig bír el. Hosszu menetelést, nehéz testi munkát, küzdelmet, vihart és vést csak a szesz italoktól tartózkodó emberek tudnak elviselni. Az athléták kiváló eredményeket csak úgy értek el, ha nem ittak A szeszfogyasztók sebei nehezebben gyógyulnak. Az Észak-amerikai Egyesült-Államok haditengerészetéből Norvégia hadseregéből ezért számbizték a szeszt. A szesz gyávvá tesz. Katonák! Polgárok! Sorsunk és jövőnkönk forog kockán! A válságos órákban őrizték meg nemzetünk javára állandó józanságot! A józanok a jövő! A józanok a győzelem! Ne igyatok semmi szesz italit!”

— A postai megbízás reformja. A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a 20 koronán aluli összegeknek postai megbízás utján való beszedését a közönséges névze olcsóbbá és kényelmesebbé teszi. Az ilyen összeg behajtása céljából a választott levelezőapokhoz hasonló 10 filléres úrlapok lesznek minden postahivatalnál és dohánnyitőszékben kaphatók. A feladó az úrlapot bármely postaszekrénybe bedobhatja A címzett postahivatal levélhordó utján megkísérli a kérdéses összeg beszedését s amennyiben a beszedés sikerrel jár, úgy a beszedett összeget az úrlap másik felének kitöltésével eljuttatja a postai megbízás küldőjének, tíz fillér behajtási és további 10 fillért utalványportó címén levonva a beszedett összegből.

— Teniszverseny. A bars megyei tenisz kedvelők augusztus 8-án és eszeleg folyótólágos 9-én. Aranyosmaróton a gr. Migazzy-féle parkban levő pályákon páros teniszversenyrendeznek. A versenyre páronként lehet nevezni aug. hó 4-ig Dr. Gyapaj József titkárnál Ar.-maróton. A nevezési díj páronként 5 korona. A versenyen a Magyar Országos Lawn-Tennisz Szövetség szabályai mérvadóak. A versenyt a Benkovits féle étteremben társas vacsora követi.

— Tilos a pohártörés. Ugy kell a dolgot érteni, hogy a kávéházban és a vendéglőben mulatás közben nem szabad a poharakat csapkodni. A háziasszonyok persze szívesebben vennék, ha a törvény szigorja a szobalányokra sújtana le és a tömredék pohár- és tányér törésért szabna büntetést a fejükre. Egyelőre a duhajgát rendszabályozza a közigazgatási bíróság, kimondván, hogy korcsmában és kávéházban még akkor sem szabad poharakat törni, ha az mások testi épségét nem veszélyezteti. Jóvérű lumpok bánatosan értesülnek erről a szigorú szabályról. Mert, mit ér az egész mulatság, ha nem lehet elpusztítani a kávé-egész pohárkészletét, mondják szomorúan a rezignált lumpok és arra gondolnak, hogy a közigazgatási bíróság tagjai öreg bácsik, akik megtagadják fiatal éveiket. De arra nem gondolnak, hogy ez az intézkedés nagyon okos és bölcs, mert józan emberre egyenesen veszélyes volt a tartózkodás az olyan helyen, ahol pohárpusztítók működtek. Inkább akármily bálkán háború, mint a pohárcsata, mert ott megtörténhetik, hogy a patronokból előzőleg kilopta az acélmagot az emberbarát szállító, de a duhajgok keze biztos és minden cserép talál...

— Az ökrök miatt. Rudnay Béla alsózsombéri földbirtokos két pár ökröt vásárolt a lévai állatvásáron Az ökrököt rábízta két emberére, hogy hajtsák haza. A dísznői csárdánál az egyik hajtsár Dián András a társát az ökrökkel előre küldte, ő pedig a csárdába ment inni. Amikor kijött a csárdából, két almási gazda éppen akkor vezetett arra ökröket. Dián András a gazdákat megátmodta és az ökröket el akarta venni fölük, mert ittas fővel azt hitte, hogy ezek a Rudnay ökrrei. Verekedés támadt, melyben Dián súlyosan megsérült, de a gazdák nem engedték ökröiket elvinni.

— Az állatdíjazások elhalasztása. A bars megyei gazdasági egyesület által tervbe vett szokásos nyári állatdíjazások a rendkívüli állapotra való tekintettel bizonytalan időre elhalasztattak.

— Gyujtogató villám. Bátban július 23-án Mihalovics Mihály házába lecsujtott a villám. A ház leégett, emberéletben nem történt kár. — Tild község határában a gabona keresztetbe is lecsapott a villám és kisebb terület okozott.

— Egy bíró bucsuztatása. Dr. Balogh János ar.-maróti törvényszéki bíró a dunaadonyi járásbírósg vezetőjévé neveztetett ki. A távozó bíró m. hó 25-én bucsuztatták el tisztviselői, mikor is társas vacsorát rendeztek. A bucsúünnepélyen a bírósg részéről Patay László, az ügyvédek nevében dr. Belicza Pál, a közigazgatási tisztviselők nevében pedig Mailath István alispán mondtak bucsúbeszédet.

— A Darwin Könyvtár most megjelent füzetek két igen érdekes munkával gyarapították a magyar természettudományi irodalmat. A 7. sz. füzet Du Bois-Reymond egy annak idején sok vitára alkalmas adott előadását tartalmazza „Művelődéstörténet és Természettudomány” címen. A kiváló természettudós és bölcselő széles látókörrel világítja meg azt a határt, melyet a természettudomány és technika megismerései és vívmányai a kultúra haladására gyakoroltak. A 8. sz. füzet Weismann Ágostnak, a nagy népr és biológusnak „Azélet határai” c. értekezését közli A legérdekesebb és legizgatóbb emberi problémát: a halál kérdését boncolja tisztán természettudományi szempontokból. Az egyes füzetek a könyveskedésekben 60 fill.-ért kaphatók, a Darwin-folyóirat előfizetőinek ingyen mellékelül járnak.

— A mezőgazdasági helyzet Bars megyében. A gazdasági egyesületi jelentése lapunk számára: Az utolsó két heti kedvezőtlen időjárás megakadályozta gazdáinkat úgy a termények betakarításában, mint a cséplésben s ez az oka annak, hogy bár augusztus elején vagyunk, a próbacséplésekről pontos adatokat adni nem tudunk. Azt azonban sajnos állapítjuk meg, hogy minél jobban előhaladunk az aratási és cséplési munkálatokkal, a termés eredménye annál szomorubb. Ennek a kedvezőtlen időjárás az oka, mely kiszámíthatatlan károkat okozott a kint levő gabonában. (A zab sok helyen áll még, vagy jobban mondva fekszik, a sok esőzéstől.) Az általános gazdasági helyzet vármegyénkben kedvezőtlennek mondható, nem annyira a termés-eredmény miatt, hanem a rossz időjárás következtében, mely megakasztja a munkálatok rendes menetét. Vármegyénk átlagtermése, összehasonlítva a legelőbb vármegyé átlagával, még kielégítőnek mondható. Buzából kat. holdankint 7 métermázsát el fogunk érni, ha az időjárás nem csökkenti az átlagot, nem hu zza ke resztül számításunkat. A tengeri az egész vármegyében szép, kárpótolva lehetünk vele a gyöngébb buzatermésért. Azonban a tengeriben — sok helyen — a jég okozott nagy károkat, meg az úszók. A tengeri a sok esőtől oly buján fejlődik, hogy attól tartunk, ha az időjárás esős marad, teljesen nem fog beérni.

— Halálozás. Gyászlapon jelentik nekünk, hogy Körmöcbányán elhunyt zechentgrubi Zechenter Gusztáv dr. özvegye, szül. Keresztivály Emilia, életének 80-ik évében. A megboldogultban Forgách Antal grófné nővérét gyászolja.

— Táncvizsga. Kreutz Gyula fővárosi tánctanár a deákcsoporthú növendékeivel augusztus 1-én a Vigadó nagytermében táncvizsgát rendez. A vizsga elején látványossági táncok kerülnek bemutatásra. A felnőttek esti csoportjának táncvizsgája riásnap, augusztus 2-án este lesz megtartva. A zenét Bartos és Sárai zenekara szolgáltatja.

 Fagylalt, cukorkák,
és desert sütemények, torták elsőrendűek,
Parfait készítményeim a legjobbak. **Bartos Henrik** cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Napontaszküldés a vidékre is.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** *Születések:*
Botka Rezső Pompos Etel: Ilona. Berényi
Abrahám Redlich Berta: Lili Ilona Veres
Lajos Juhász Róza: Barnabás. Szebech-
lebszki János Radványi Anna: Margit.
Frankó Ferenc Demény Ilona: halva szü-
letett leány. Dohány Erzsébet: Margit.
Jancsó József Gregorics Anna: Mária.
Hercz Péter Lehotzki Anna: Gyula. *Halá-
losok:* Simon Béla 2 é, tüdőgyulladás. Klein
Lipót 71 é, aggvérégymérülés. Stafának
Lajos 58 é, májsugorodás. Lipták János
55 é, tüdőgümőkór.

Ördögadta szerb népe!

A háborus hangulatnak is támadt már
poétája. A fenti cím alatt érkezett hozzánk
az alábbi vers, melyet kuriozumpépp kiadunk.
A szerző után megjegyezzük, hogy a „Jaj
de huncut a német” dallamára énekelhető
is.

Ördögadta szerb népe,
Szent volt eddig a képe
Árulta a szilváját,
Ugy hizlalta a máját.
Szilva fogyott, a máj nőtt,
Igy töltötte az időt.
Mikor aztán haza ment,
Lopva mi ránk fegyvert fent.

Éles is már fegyvere,
S ránk kiáltja: no, gyere!
A bőrében meg nem fér,
Kell neki a magyar vér.
Megállj, disznók pástzora,
Nem ébredsz föl százsorra.
Kölcsönt adunk te neked,
Hogy a felked bereked.

Nem is hagyjuk magunkat,
Kiütni a fogunkat.
Orrunk alatt piszkálni,
Szemünkbe port szitálni.
Megtanítjuk a szerbet,
Szenvedni bút, keszervet.
S ha mégsem tér eszére,
Békót kötünk kezére.

Föl, föl hát mind, magyarok,
Mikor a szerb agyarog.
Hü vitézek, katonák,
Lépjük által a Dunát.
Töltve legyen a táska,
Szerb a napot ne lássa.
S ha visszatér a béke,
Győzők nézzünk elébe.

Sport.

Kárpátia — LIFC. (4:1)

Julius 19-én vasárnap a budapesti
Kárpátiát látta vendégül a LIFC a vásár-
téri football pályán. A Kárpátia erősebb,
fürgébb és minden tekintetben jobb klasz-
szisu csapat, mint a LIFC., da a munkája
nem finom, tiszta munka, a modora pedig
nem a legudvariasabb, sok benne az ala-
koskodás és a csel. Bár a vereség előre
látszott, mégsem gondolt senki olyan
eredményre, mint amilyennel végződött.
Ennek pedig főoka a bíró, aki kritikán
aluli, lehetetlen munkát végzett, aki nem
ért egyáltalában semmit a footballhoz, aki
nem ismer sem szabályt sem pedig határt.
Lehetetlen ily bíró ítélkezése alapján be-

csületes, tisztességes munkát végezni, aki
mellesleg két igazságtalan goalt ítelt meg.
Mindazonáltal a LIFC. munkája, — a fe-
dezettsort és egyik hátvédet kivéve — nem
ért sokat. Félidő 1:0 Kárpátia javára.

LAC. — BJK. 5:2

Folyó hó 26-án a LAC mérkőzött a
Budapest József-városi Torna Kör-rel a vá-
sártéri pályán. Az egész játékon a LAC.
határozott fölénye látszott, ügyesen és fej-
lettebb technikával, erősen és biztosan
verte ellenfelét. A LAC teljes csapatával
játszva — legjobb emberei Drazsó, Simon,
Bedus, Belopotocky, Duska — teljesen ki-
érdemli az elismerést. Félidő 1:0 LAC.
javára.

Még egyet: a rendezés, a közönség
elhelyezése, ügyetlen volt. Elvégre erre
is vigyázni kell. F. G.

LIFC. — LAG holnap vasárnap, a vá-
sártéri pályán, szándékozik egy barátságos
mérkőzést lejátszani a Vörös kereszt egye-
sület javára.

Hódító körutra indul az új Kőbányai sörfőzde:

FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R. T. KŐBÁNYÁN

vessünk mésznitrogén és kálival.

Őszieket

A terméshozamot meglepő módon
növeli. Thomassalak, 40%-os super-
fosfát, ammoniák, koncentrált mar-
hatrágya valamint takarmányne-
mü-
et u. m. korpa, száraz szélet, olaj-pogácsa, s takarmánysó
ugy vagonárúban mint kisebb tételekben elsőkézből leg-
olcsóbban szállit.

Halmos Jenő Léva, Honvéd-utca 2.

Fiuinternátus Besztercebányán

Felsőkereskedelmi, gimnáziumi-, polgári-,
és elemi iskolai tanulók számára.

Állandó tanári és orvosi felügyelet. Kitünő
ellátás évi 700 koronáért. Német társalgás.

Julius-augusztus hónapokban jávitóvizsgákra
előkészítő tanfolyam. **Prospektus**

A részleges mozgósítás miatt f. é. július 30-tól kezdődőleg Budapest nyugoti—Wien Ostbhf
közt csak az alábbi vonatok közlekednek polgári személyszállítással.

156	182	Postavonat	Postavonat	183	189
155	835	Budapest nyugoti		325	955
530	1200	Párkány Nána		1147	617
719	149	Érsekujvár		944	414
1128	558	Pozsony		446	1116
530	1200	Wien Ostbhf		1255	728

Az aláhuzott számjegyek éjjeli időt jelentenek. A
p.-nána—gberzencei vonalon a polgári menetrend marad érvényben.

ELADÓ

Honvéd-utca 39 sz. uriház,
mely 3 szoba és mellékhelyiségek
s szép konyhakertből áll.
Bővebbet a tulajdonosnál.

**Egy alig használt
E B E D L Ő
BUTOR jutányos
áron ELADÓ.
Koháry-utca 20.**

Gazdák figyelmébe !

Mint a budapesti Műtrágya szövetke-
zet megbizottja, tisztelettel értesitem, hogy
**Superfosfát, Amoniak, Tho-
massalak, Chillsalétrom,**
nálam úgy vaggonszámra, mint kisebb
mennyiségben ép oly áron szerezhető be,
mint a Műtrágya szövetkezetnél.

Fizetési feltételek: Késpénz fizetésnél
30% pénz engedm. vagy 6 havi időre, 6
hónapon túl a szokásos késedelmi kamattal.

Továbbá az összes takarmányok korpa,
szárazszélet, olajpogácsa stb. úgy vaggio-
nonként, mint kisebb mennyiségben a leg-
olcsóbb árak mellett kapható.

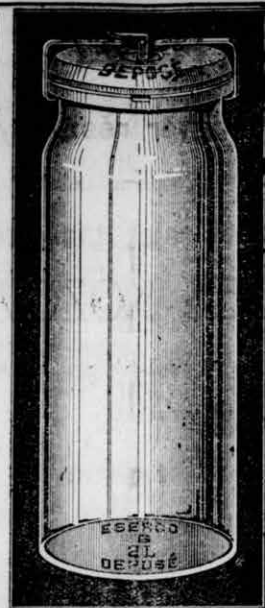
Teljes tisztelettel
VERBOVSZKY JOACHIM
Léva, László utca 8.
Schöller-kastéllal szemben.

P az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

Rónai Aurél
HYGIAENIKUS

Fodrászterme
LÉVÁN, a nagyfőzsde
mellett.

ESERCO**Patent befőttes üveg**

mely megbízhatóbb mint bármely más ha-
sonló elzárható befőttes üveg.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb
légmentesen elzárható patent befőttes
üvege.

Egyedárusítás Bars megye részére:

Vámos Mór

üveg és porcellán kereskedésében

LÉVÁN.

Telefon 44. szám

**Állandóan nagy kész-
letet tartok.**

Igyék naponta 1-2 palack

Szent István

dupla maláta sört,

mert ez a legelső, a valódi!

A söriparban korszakot alkotó a
Kőbányai Polgári Sörfőzde

ezen világhírű söre, melyet ma minden
országban utánoznak. Nemesak a legöl-
vezetesebb üdítő ital, de csodálatos
gyógyhatása is van idegesség, étvágy-
hiány, vérszegénység, álmatlanság, tüdő-
és gyomorbetegségeknél. Igen ajánlható láb-
badozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben, Ko-
rányi tanár Budapesten, Glax tanár
Abbáziában és számos más szaktekin-
tély.

Lévai főraktár:

Szenessy, Tonhaiser és Társa

cégnél, Léva. Telefon 61 sz.

Kapható minden jobb kávéház-
ban, fűszer és csemegeüzletben.

KOVALD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest es. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál-
és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyárának
képviselőt az itteni piacon új üzlethelyiségemben
Fischer Natál házában Grotte céggel szemben,
folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figye-
lmebe ajánlom, további szives számos megbízását ké-
rem, melynek legfontosabb eszközzését sürgősen
foganatosítom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVALD fest, tisztít.
nyári és gyászkalapokban állandóan
nagy választék rakáron. Átalakítások
juttányosan elkészítve.

TELEFON 12.

TELEFON 12.

Tüzifa

aprítva és hasáb, porosz-
kőszén és pirszén

rendeléseket elfogad és házhoz szállít

BRAUN JÓZSEF ÉS FIA.

UNGÁR ADOLF

LÉVA, Mártonffy-utca 4.
— Kossuth-tér közelében. —

Zsák és ponyva kölcsönzése és eladása.

Vizmentes ponyvák, lópokrók, tömlők és gazdasági

 kötélárúk
jutányos árban, nagyban és kicsinyben kaphatók.

Ablakredőnyök és napellenzőkre
rendeléseket elfogadok.

Napellenzők javítása
— eszközöztetik. —

Coksz és Szalonfütőszén

Szén métermázája **3 K. 80 fill.** Coksz házhoz szállítva **4 K. 80 fill.**

SPITZ ÁRMIN szállító cég Honved-utca 8. — Saját ház.

szükségletet szíveskedjék nálam beszerezni, mivel fűtőanyagaim **első rendűek.**

1914. Nyári divat ujdonságai.

Eponge és crepon minden színben, mille fleur grenadinok és etaminok a legujabb blousok és pongyolák nagy választékban kaphatók.

Legnagyobb választék legujabb férfi divatcikkekben.

Férfi szalmakalapok, girardi s panama, könnyű nemez kalapok apacs ingek és a legujabb nyári nyakkendők nagy választékban kaphatók

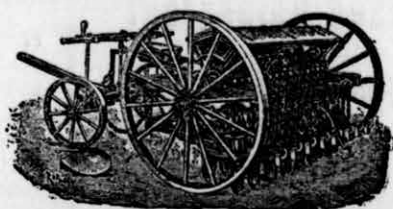
HOLZMANN BÓDOG

d'vataruháza
Léván
Telefon 25.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

KNAPP DÁVIDNÁL, LÉVÁN.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Működő jégszekerények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és elállítása jutányos árakban.

Megérkeztek a legszebb
NYÁRI
ujdonságok.

Lüsteröltönyök,
Porköpenyek,
Férfi- és
Gyermekruhák

MEGNYILT!

Tóbiás Testvérek

vas és lesték kereskedése
a Blum-féle házban.

Kaphatók minden e szakmához tartozó cikkek ugymint:

épület és butorvasalások, kovácsos bádogos kellékek nagy raktára, háztartási cikkekben nagy választék.

Mindennemű festékáru, továbbá kovács és tűzi szénvalamint Portland és román cementben állandó raktárt tartunk.

Amidőn még kérjük a nagyrdemű vevő közönség szives pártfogását magunkat b. jóindulatukba ajánljuk és maradjunk kiváló tisztelettel
Tóbiás Testvérek

Különösen felhívom a t. közönség figyelmét a legjobb minőségű Acél Orosz kaszákra.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

KOVÁCS SÁNDOR

cipőáruháza
LÉVA, Kossuth-tér.

Ajánlja dusan felszerelt
cipőraktárát.

Olcsó árak!
Nagy választék!

Legjobb minőségű
football-cipők.

Mértékszerinti osztály.

Weisz Henrik

cipőáruháza

Nagysalló.

Reklámáraim:

Féher vászoncipő legelegánsabb
kivitelben — — — 4 K 50 f
andál egész finom 6 évig 2 K 80 f
10 évig 4.—, női 5-50, férfi 6-20.
Elegáns amerikai női félcipő 8 K — f
Csinos női sevr. füzös v.
gomboscipő — — — 8 K 50 f
Valódi angol sevró női gombos vagy füzőscipő — 11 K — f

Férfi amerikai sevr. v. boxcipő 9.— K
Sima tisztcipő — — — 9.— K
Legelegánsabb férfi amerikai
barna bagariacipő — — — 13-90 K
Valódi angol sevró vagy box
férficipő — — — 11.— K
Fiu box füzőscipő 35-től 39-ig 7-50 K
Gyermekcipők nagy választékban.